

Hoedenmaakster Irene Bussemaker in haar atelier. | © FOTO BART VAN DER MOEREN

De hoed als pronkstuk

Hanneke Jansen

De dames parlementariërs tonen vandaag, Prinsjesdag, weer hun mooiste hoed. Ontwerpster Bussemaker mist vaak klasse.

[Lees het artikel](#)

Ze werd vorige week in Parijs uitgeroepen tot Hat Designer of the Year en heeft een hekel aan Prinsjesdag. Hoedenmaakster Irene Bussemaker (39) zoekt met haar ontwerpen grenzen op,

kwaliteit en klasse staan daarbij voorop. En daaraan ontbreekt het volgens haar op de derde dinsdag van september soms.

„Mijn grootste probleem met prinsjesdag is dat sommige mensen niet goed weten hoe ze hoeden moeten dragen. Ik krijg soms ook het gevoel dat ze zichzelf daarin niet al te serieus nemen. Wanneer je bijvoorbeeld een thema onder de aandacht wilt brengen met behulp van autobanden is dat prima, maar laat het dan goed vormgeven.”

Uit de collectie 'wiggy': een combinatie tussen een pruik en hoed. | FOTO'S TOM VAN HEEL EN EDEL VERZIJL

Hoeden ontwerpen voor Prinsjesdag is geen droom van de vormgeefster. „De standaardvraag die ik krijg is 'of ik graag iets voor voor koningin Beatrix zou willen maken?' Daarop antwoord ik altijd maar dat er meer mensen met een hoofd zijn. Wel vind ik het jammer dat bijvoorbeeld Maxima, naar mijn weten, alleen maar Belgische ontwerpen draagt, terwijl we in Nederland ook goede hoedenvormgevers hebben. Ik denk wel eens dat je eerst succes in het buitenland moet hebben voordat je in Nederland serieus genomen wordt.”

Internationaal heeft Bussemaker haar sporen wel verdiend. Zo won de ontwerpster uit het Brabantse Eersel in 2005 de eerste prijs in een internationale hoedenwedstrijd van Atelier Musée du Chapeau. Daar kon vorige week de titel Hat Designer of the Year aan worden toegevoegd. Bij die wedstrijd, die wordt

georganiseerd door het toonaangevende Londense tijdschrift The Hat Magazine, werd er ontworpen in drie categorieën; couture, ready-to-wear en zogenoemde soffhats, hoeden die uit patronen bestaan en direct uit de stof worden geknipt.

Ook de hanekam inspireerde Bussemaker.

„Het thema van de wedstrijd was 'real or fake'. Ik dacht dat andere ontwerpers veel zouden gaan werken met bloemen, echt of nep. Daar wilde ik me tegen afzetten en dus zocht ik iets compleet anders. In die periode had popster Britney Spears net haar haar afgeschoren, maar toch verscheen ze in het openbaar vrijwel altijd met een sjaal of pruik. Vrouwen die kaal zijn, houden dat meestal liever verborgen. Dat fascineerde me enorm.”

„Dit werd het uitgangspunt voor mijn collectie 'wiggy'; een mix van pruik en hoed. Zo is mijn lakpet geïnspireerd op een glimmend kapsel met een vetkuif. De couturehoed heeft de vorm van een bobkapsel. Door de opengewerkte structuur kun je het haar of de hoofdhuid goed zien. En de inspiratie voor het ready-to-wear-model kwam van de hanekam. Het eindresultaat zijn hoeden die balanceren op de grens.”

Om deel te kunnen nemen aan de wedstrijd moest Bussemaker schetsen indienen. Dat was voor haar een nieuwe manier van

werken. „Normaal weet ik van tevoren nooit wat het zal worden. Ik begin te experimenteren en laat de dingen op z'n beloop. Ik werk graag met uiteenlopende materialen en zoek hierbij de grenzen op.”

Vormgeven doet Bussemaker in haar atelier aan huis. Tegen de muur van de zolderkamer staan hoedendozen in rijen opgestapeld. Een stellingkast bevat houten mallen, in alle vormen en maten. Aan een lijn voor het raam hangen verschillende 'materiaalexperimentjes' aan een wasknijper te wachten tot ze gebruikt gaan worden.

Haar ontwerpen past Bussemaker op een witte mannequin. De pop heeft een hoofd, dat eigenlijk net iets te klein is. Ook de gelaatstrekken zijn onrealistisch: volle lippen, enorm hoge jukbeenderen en gesloten ogen. Toch is het voor de vormgeefster het ideale hoedenhoofd. Niets leidt namelijk af van het pronkstuk, de hoed.

„Meestal werk ik aan een paar ontwerpen tegelijkertijd. Het proces laat zich niet dwingen en soms moeten dingen even rusten voordat ik weet wat er mee moet gebeuren. Maar als ik iets in mijn hoofd heb, dan moet het ook zo. Ik ben echt een pitbull; ik zet mijn tanden erin en laat niet meer los.”

Deze perfectionistische instelling is kenmerkend voor de Brabantse. Haar hoeden worden helemaal met de hand gemaakt, alles moet kloppen. Als een hoed niet helemaal voldoet, dan gaat hij de prullemand in. En wanneer ze haar ontwerpen verkoopt, vindt ze het moeilijk om ze los te laten. „Het zijn toch een beetje mijn kindjes. Als iemand een ontwerp van mij draagt, zou ik er het liefst de hele dag naastlopen om ervoor te zorgen dat de hoed er perfect uitziet.”

Daarom was commercie tot voor kort een vies woord voor Bussemaker. Maar het aanbod van een Duitse inkoper die haar hoeden wil afnemen lonkt zeker. „Ik heb het gevoel dat alles ineens in sneltreinvaart terecht is gekomen. Ik wil niet aan geld denken, want dat gaat vaak ten koste van de creativiteit. Maar het zou zeker fijn zijn als dat jarenlange werk nu terugbetaald

wordt in harde knickers. Want het lijkt misschien wel een sprookje, maar het is echt keihard werken.”

Meer hoeden van Bussemaker op: www.irenebussemaker.nl